

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **Mgr. V. B.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, týkající se žaloby proti oznámení žalované ze dne 4. prosince 2017 a žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. února 2018, č. j. 55 Ad 1/2018 - 19,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce se ve správním soudnictví domáhal zrušení oznámení žalované o provádění srážek celého důchodu a současně uložení povinnosti žalované nadále vyplácet žalobci starobní důchod a nově stanovit výši starobního důchodu s ohledem na vyživovanou manželku. Krajský soud v Praze žalobu odmítl napadeným usnesením, neboť podle jeho názoru žalovaná *„ani fakticky (materiálně), ani formálně právně zde primárně nevystupuje v pozici správního orgánu vykonávajícího veřejnou správu, ale toliko zde jako (specifický) plátce mzdy povinného plní povinnosti dle rozhodnutí soudního exekutora.“* Proto odkázal žalobce

na soudního exekutora, případně na prostředky obrany proti jeho vadnému postupu v občanském soudním řízení.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[2] Proti výše uvedenému usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost. V ní namítal, že krajský soud situaci nesprávně zhodnotil, neboť žalovaná svým postupem nezákonně zasáhla do jeho práv. Provádí totiž srážky ze stěžovatelova důchodu bez omezení s tím, že nezabavitelnou částku v plné výši má odečítat stěžovatelův zaměstnavatel. Stěžovatel však od 1. ledna 2017 zaměstnán není, pouze měl v období 1. ledna 2017 - 30. června 2017 s bývalým zaměstnavatelem (Ministerstvo dopravy) uzavřenou dohodu o pracovní činnosti. Po tomto datu již byl jeho jediným příjmem starobní důchod, o nějž vinou pochybení žalované zcela přišel. Stěžovatel upozornil, že svůj návrh nejprve podal u Obvodního soudu pro Prahu 5, ten jej však v řízení sp. zn. 5 C 19/2018 odkázal usnesením na žalobu ve správním soudnictví. Stěžovatel taktéž podal 18. prosince 2017 návrh u exekučního soudu v Benešově u Prahy na posouzení výše nezabavitelné části jeho starobního důchodu k věci sp. zn. 7 Nc 3031/2006, ani tento soud mu však dosud neposkytl žádnou ochranu. Z těchto důvodů nepovažuje stěžovatel za případné odkazy krajského soudu na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Aps 1/2010 (žalovaná na rozdíl od Policie ČR v daném případě byla stranou sporu a rozhodovala ve věci) a sp. zn. 3 Ads 15/2004 (s věcí nesouvisí a vztahuje se k rozsudku Slovenské republiky před rokem 1989). Proti tomu klade odkazy na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 80/2011 a nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 121/16, byť nevysvětluje, jak se vztahují na jeho věc.

[3] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[5] Klíčovým faktem v dané věci je, že žalovaná neprovádí srážky ze stěžovatelova důchodu ze svého vlastního rozhodnutí, nýbrž na základě usnesení soudního exekutora JUDr. Milana Usnula ze dne 12. prosince 2016, č. j. 098 EX 00163/06-548. Právě z citovaného usnesení soudního exekutora přitom vyplývá, že nezabavitelná částka se žalobci *„v plné výši odečte u zaměstnavatele – Ministerstvo dopravy“*, přičemž *„ostatní plátci příjmů (OSSZ) sráží bez omezení v plné výši“*. Jestliže má tedy stěžovatel za to, že se změnily okolnosti a nezabavitelnou částku by měla odečítat ze srážek žalovaná, pak je třeba se obrátit na soudního exekutora. Nevyhoví-li exekutor jeho návrhu a nadále ponechá stěžovatele bez jakéhokoliv příjmu, měl by se stěžovatel bránit proti jeho postupu v rámci obecného soudnictví [podle okolností např. návrhem, aby soud určil, jaká částka má být v příslušném výplatním období ze mzdy povinného sražena podle § 288 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) nebo návrhem na částečné zastavení exekuce pro její nepřípustnost podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. nebo návrhem na odložení exekuce dle § 266 o. s. ř., resp. § 54 zákona č. 120/2001 Sb.,

exekuční řád, ve znění pozdějších předpisů]. Jak správně upozornil krajský soud v napadeném usnesení, žalovaná je *„v postavení jako jakýkoliv jiný plátce mzdy provádějící srážky ze mzdy, který je povinen rozhodnutí soudního exekutora respektovat a řídit se jím (viz § 282 a § 283 o. s. ř. ve spojení s § 299 odst. 1 téhož zákona).“* Žalovaná sama o způsobu provedení exekuce nerozhoduje, proto zákon ani nepřiznává proti jejímu postupu žádnou právní ochranu. To je také důvod, proč o žalobě na postup České správy sociálního zabezpečení nemohl věcně rozhodnout správní soud.

[6] Krajský soud zcela přiléhavě ve svém rozsudku odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. února 2010, č. j. 7 Aps 1/2010 - 53, z něhož v obecné rovině vyplývá, že ve správním soudnictví lze napadat jen takové jednání správních orgánů, které spadá do rámce jejich působnosti v oblasti veřejné správy (nikoliv tedy např. úkony čistě soukromoprávní). Stejně tak nelze nic vytknout odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. března 2005, č. j. 3 Ads 15/2004 - 54, z něhož krajský soud dovodil, že není-li rozhodnutím o zákonných nárocích ve věcech důchodového pojištění oznámení o výplatě důchodu, tím spíše jím nemůže být pouhé oznámení o provádění srážek z důchodu na základě vydaného exekučního příkazu. Naopak stěžovatelem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. dubna 2012, č. j. 2 Afs 80/2011 - 60, řeší jinou situaci, neboť zde se nejednalo o exekuci podle občanského soudního řádu nařízenou soudním exekutorem, nýbrž o daňovou exekuci nařízenou finančním úřadem. Stojí nicméně za povšimnutí, že i v tomto případě musel stěžovatel napadat ve správním soudnictví právě postup finančního úřadu, který exekuci přikázáním pohledávky v rámci své působnosti nařídil, nikoliv postup České správy sociálního zabezpečení, která stěžovateli vyplácela důchod na exekucí dotčený účet. Odkaz na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 121/16 ze dne 20. října 2016 je pak zcela nepřípadný, neboť se týkal situace, kdy nezabavitelný zbytek důchodu zaslaný stěžovateli na účet následně postihl soudní exekutor formou přikázání pohledávky. I zde si však lze povšimnout, že stěžovatel se v daném případě zcela správně bránil proti postupu exekutora v obecném soudnictví, nikoliv proti postupu České správy sociálního zabezpečení v soudnictví správním.

[7] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud zhodnotil věc správně. Z výše popsaných důvodů vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti napadenému usnesení v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Náklady řízení

[8] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2018

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu